

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

ÜST DÜZEY SİYASİ FORUMU 2025

14-24 TEMMUZ 2025 | NEW YORK, ABD

BİLGİ NOTU

Arka Plan

Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Üst Düzey Siyasi Forumu (HLPF), BM Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı'nın (Rio+20), "İstedğimiz Gelecek" konulu sonuç bildirgesi ile 2012 yılında kurulmuştur. HLPF, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının küresel düzeyde takibi ve gözden geçirilmesi için merkezi bir Birleşmiş Milletler platformu olarak çalışır. Forum, 1993 yılından bu yana her yıl toplanan Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu'nun yerini almış ve ilk toplantısını 24 Eylül 2013 tarihinde gerçekleştirmiştir. Forumun ana amacı sürdürülebilir kalkınma için siyasi liderlik, rehberlik ve tavsiyeler sağlamak ve sürdürülebilir kalkınmayı ilerletmek için düzenli diyalog, durum değerlendirmesi ve gündem belirlemek adına dinamik bir platform sağlamaktır.

Özet

2025 Sürdürülebilir Kalkınma Yüksek Düzey Siyasi Forumu (HLPF), Ekonomik ve Sosyal Konsey (ECOSOC) himayesinde **14 Temmuz 2025 Pazartesi ile 23 Temmuz 2025 Çarşamba** tarihleri arasında New York'ta düzenlenecektir. Bu tarihler, ECOSOC'un Yüksek Düzey Oturumu'nun bir parçası olarak, 21 Temmuz Pazartesi ile 23 Temmuz Çarşamba günleri arasında gerçekleştirilecek olan HLPF'nin üç günlük **Bakanlar Segmentini** de kapsamaktadır. **ECOSOC'un Yüksek Düzey Oturumu'nun son günü ise 24 Temmuz 2025 Perşembe olacaktır.**

2025 HLPF'nin teması, **"2030 Gündemi ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının (SKA) kimseyi geride bırakmadan gerçekleştirilmesi için sürdürülebilir, kapsayıcı, bilime ve kanıta dayalı çözümlerin ilerletilmesi"** olarak belirlenmiştir. HLPF 2025 kapsamında, **SKA 3 (Sağlık ve Kaliteli Yaşam), SKA 5 (Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadın ile Kız Çocuklarının Güçlenmesi), SKA 8 (İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme), SKA 14 (Sudaki Yaşam) ve SKA 17 (Amaçlar için Ortaklıklar)** derinlemesine gözden geçirilecektir. Tüm Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın birbiriyle bütünleşik, bölünemez ve bağlantılı doğası dikkate alınacaktır.

Format

2025 HLPF ve ECOSOC Yüksek Düzey Bölümü kapsamındaki tüm resmi toplantılar, New York'taki Birleşmiş Milletler Genel Merkezi'nde fiziksel katılımı gerçekleştirilecektir. Toplantıların resmi oturumları ile yan etkinlikleri, [BM Web TV](#) üzerinden canlı olarak izlenebilecek veya daha sonra arşivden erişilebilecektir.

Ska 5'e Dair

Her yıl Yüksek Düzey Siyasi Forum'a hazırlık sürecinde, gözden geçirilecek tüm Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) için, Genel Sekreter'in yayımladığı yıllık raporu desteklemek üzere [Uzman Grup Toplantıları](#) düzenlenmektedir. SKA 5'e ilişkin düzenlenen Uzman Grup Toplantısı'nın özetine [bu bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz.

2025 yılında SKA 5'in gözden geçirilmesi, aynı zamanda **Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu**'nun 30. yılına denk gelmesi nedeniyle özel bir önem taşımaktadır. BM Kadın Birimi tarafından, SKA'larda **toplumsal cinsiyet eşitliği** konusunda kaydedilen ilerlemelere dair her yıl yayımlanan **"Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nda İlerleme: Toplumsal Cinsiyet Kesiti"** başlıklı 2024 raporuna buradan ulaşabilirsiniz.

2025 HLPF kapsamında SKA 5'e odaklanacak oturum, **15 Temmuz 2025 Salı günü, New York saatiyle 10.00–13.00** arasında gerçekleştirilecektir. Oturum hakkında ayrıntılı bilgiye [bu bağlantıdan](#) erişebilir ve canlı yayını [BM Web TV](#) üzerinden takip edebilirsiniz.

Katılım

ECOSOC akreditasyonuna sahip sivil toplum örgütleri, **2025 HLPF'e 27 Haziran 2025 tarihine kadar** [bu bağlantı](#) üzerinden kayıt yaptırabilirler. ECOSOC akreditasyonu bulunmayan sivil toplum temsilcileri ise, Gündem 2030 sürecinde sivil toplum katılımını koordine eden **Ana Gruplar ve Diğer Paydaşlar** (Major Groups and Other Stakeholders - MGoS) mekanizması aracılığıyla kayıt başvurusunda bulunabilirler. MGoS hakkında daha fazla bilgiye ve iletişim bilgilerine [bu bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz.

Gönüllü Ülke Değerlendirmeleri (VNR)

HLPF 2025 sırasında birçok üye ülke, **Gönüllü Ülke Değerlendirmeleri (Voluntary National Review – VNR)** sunumlarını gerçekleştirecektir. Sunum yapacak ülkelerin listesi, program ve ilgili VNR raporları, [HLPF web sitesinin](#) ilgili bölümünde yayımlanacaktır.

VNR sürecinin etkisini en üst düzeye çıkarmak ve aşağıdaki başlıklara daha fazla zaman ayırmak amacıyla, sunum yapan ülkelerle anlamlı ve etkileşimli tartışmalar ile soru-cevap oturumları için ek süre ayrılmıştır. Bu oturumlar sırasında sınırlı sayıda katılımcıya soru sorma fırsatı tanınacaktır. 2025 yılı VNR sunumu yapacak ülkelere – ve bu yıl ayrıca Avrupa Birliği’nden – soru sormak isteyen sivil toplum kuruluşlarının başvuruları, Gündem 2030 sürecinin resmî paydaşı olan Major Groups and Other Stakeholders (MGoS) Koordinasyon Mekanizması üzerinden koordine edilmektedir. Türkiye, 2025 yılı için VNR sunumuna gönüllü olmamıştır. Ancak 2016 ve 2019 yıllarında sunduğu iki VNR raporuna [bu bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz.

Geçici Gündem, Toplantı Programı Ve Belgeler

Geçici gündem, detaylı program, konuşmacı listesi, Sekreteryâ’nın kavram notu ve her bir tematik oturuma ilişkin arka plan notları dâhil olmak üzere tüm bilgilere ve belgelere, Yüksek Düzey Siyasi Forum 2025’in resmî web sitesinden ulaşılabilir: <https://hlpf.un.org/2025>.

Web sitesi düzenli olarak güncellenmektedir; bu nedenle katılımcıların güncel duyuruları yakından takip etmeleri önemle önerilir. Web sitesinde genellikle aşağıdaki belgeler yer almaktadır:

- [Geçici program ve belgeler](#)
- Genel Sekreter’in “Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Doğru İlerleme” başlıklı raporu
- ECOSOC’a bağlı komisyonlar ve diğer hükümetler arası organların sunumlarının sentezi
- Bölgesel forumlar tarafından hazırlanan [sürdürülebilir kalkınma raporları](#)
- Ana Gruplar ve Diğer Paydaşlar tarafından sunulan [tartışma belgeleri](#)
- [Kalkınma için Finansman Forumu’nun ilerleme raporu](#)
- Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Çok Paydaşlı Forumu Eş Başkanlarının özeti (*yüklenmesi beklenmektedir*)
- [Kalkınma Politikası Komitesi’nin raporu](#)
- “Kimseyi geride bırakmamak” amacıyla sürdürülebilir, kapsayıcı, bilime ve kanıta dayalı çözümler geliştirmeye yönelik rapor
- “Mevcut eğilimlerin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının gerçekleştirilmesine etkileri” konulu [Genel Sekreter Raporu](#)
- Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Kalıplarına İlişkin 10 Yıllık Programlar Çerçevesi’ne dair [Genel Sekreter’n ilerleme raporu](#)